

Evropská unie
a Evropský fond pro regionální rozvoj
jsou partnery pro váš rozvoj

METODICKÝ POKYN

Veřejná podpora

V 06 MP VP 6.5

Revize. č.	Předmět revize	Strana	Platné od	Podpis a datum
1	Nově doplněno: Poskytovatel je orgán státu či organizace, která hospodaří se státními prostředky.	6	2. 6. 2009	
	doplněno slovo „pokud“	7		
	doplněno slovo „pokud“	7		
	nařízení komise č. 1628/2006 zaměněno za nařízení č. 800/2008	8		
	čl. 2.3 poslední věta doplněno slovo „fiskálních“	8		
	čl. 2.3 předposlední věta doplněna „ohrožení nebo“	8		
	první věta doplněna „nejméně však do 31. 12. 2021“.			
	čl. 24 přejmenován na „Regionální podpora“	9		
	nařízení komise č. 1628/2006 zaměněno za nařízení č. 800/2008	9		
	čl. 2.4 odstavec první doplněn „regionální podpory“	9		
	čl. 2.4 doplněn o nový odstavec „V případě, že se podpora vypočítává na základě hmotných nebo nehmotných investičních nákladů nebo na základě převzetí nákladů v případě převzetí podniků, musí příjemce poskytnout finanční příspěvek ve výši alespoň 25 % způsobilých nákladů, buď z vlastních zdrojů, nebo prostřednictvím externího financování, a to ve formě, která neobsahuje žádnou veřejnou podporu. V případě, že maximální intenzita podpory schválená podle vnitrostátní mapy regionální podpory dotyčného členského státu, případně zvýšená v souladu s odstavcem 4, přesahuje 75 %, je finanční příspěvek příjemce odpovídajícím způsobem snížen.“	9		

	Doplňeno vymezení Podmínek platných pro investiční podporu:	10		
	Počáteční investice v oblasti cestovního ruchu doplněny o výčet: „ ubytování, stravování a pohostinství, činnost cestovních agentur a kanceláří a jiné rezervační a související činnosti, tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti, činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení, sportovní, zábavní a rekreační činnosti“	11		
	nařízení komise č. 1628/2006 zaměněno za nařízení č. 800/2008	11		
	upraveny podmínky, za kterých se bude jednat o závazek veřejné služby	12		
	<p>čl. 3 Slučitelnost podpor byl změněn na: Podporu vyňatou Nařízením EK č. 800/2008 lze kumulovat s další státní podporou vyňatou podle tohoto nařízení, pokud se tato opatření podpory týkají různých vyčíslitelných způsobilých nákladů.</p> <p>Podporu vyňatou Nařízením EK 800/2008 nelze kumulovat s další státní podporou vyňatou tímto nařízením nebo podporou de minimis splňující podmínky stanovené v nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 [26], nebo s jiným financováním Společenstvím ve vztahu ke shodným – částečně či plně se překrývajícím – způsobilým nákladům, pokud by taková kumulace vedla k překročení nejvyšší intenzity podpory nebo částky podpory platné pro danou podporu podle tohoto nařízení.</p>	13		
	nařízení komise č. 1628/2006 zaměněno za nařízení č. 800/2008	14		
	čl. 4 doplněn:“a to u projektů, jejichž celkové náklady (tj. součet způsobilých a nezpůsobilých	14		

	výdajů) přesahují 1.000.000,- EUR, a to při kurzu, který byl vyhlášen Evropskou centrální bankou k datu schválení projektu Výborem Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava. To znamená, že u projektů, jejich celkové výdaje nepřekročí 1 000 000 EUR, nebudou mít dosažené příjmy projektu žádný vliv na výši dotace“.			
2	Vložena věta: „V případě, že oblast či podoblast podpory vyžaduje notifikaci ze strany Evropské komise, budou výzvy k předkládání projektových žádosti na tyto oblasti a podoblasti podpory vyhlášeny řídicím orgánem až po schválení notifikace.“	7	9.11.2009	
3	Upřesněno počáteční datum způsobilosti výdajů u projektů zakládajících veřejnou podporu.	13	7.2.2011	
4	Ustanovení o čl. 87 – 89 Smlouvy o ES bylo nahrazeno aktuálním čl. 107 – 109 Smlouvy o fungování EU.	6	10.8.2011	
5	V kapitole věnované regionální investiční podpoře byla doplněna na základě požadavku z praxe část o pojmech souvisejících s regionální investiční podporou – zahájení prací na projektu, neboť dokument, který vydal a zveřejnil řídicí orgán ROP Střední Morava dne 5. 5. 2008 pod názvem Analýza pojmu „zahájení prací na projektu“ je pro příjemce špatně dohledatelný. Evropská komise přijala nové právní předpisy regulující poskytování vyrovnávací platby za výkon služeb obecného hospodářského zájmu, které nahrazují původní předpisy tzv. „altmarského balíčku“ z roku 2005. Důsledkem uvedeného je, že byla	12 15	11.6. 2012	

	aktualizována podkapitola 2.5 Institut obecného hospodářského zájmu.			
.				

Verze č.	Za zpracovatelský tým			Ověřil			Schválil		
	Jméno	Podpis datum	a	Jméno	Podpis datum	a	Jméno	Podpis datum	a
06/2008	Iva Glacner			Zdeněk Bogoč			Ivan Matulík		
10									

OBSAH

1	Definice pojmu	7
2	Veřejná podpora ve vztahu k projektům financovaných ze zdrojů EU	8
2.1	<i>Projekty nezakládající veřejnou podporu.....</i>	8
2.2	<i>Projekty zakládající veřejnou podporu.....</i>	8
2.3	<i>De minimis</i>	9
2.4	<i>Regionální podpora</i>	10
2.5	<i>Institut obecného hospodářského zájmu</i>	15
3	Slučitelnost podpor	16
4	Veřejná podpora a způsobilé výdaje	17
5	Projekty vytvářející příjmy	17

1 Definice pojmu

Základní pravidla poskytování veřejné podpory vyplývají přímo z čl. 107-109 Smlouvy o fungování EU.

Z čl. 107 Smlouvy o fungování EU vyplývá, že není-li uvedeno jinak, *jsou se společným trhem neslučitelné jakékoli formy podpory poskytované státem nebo ze státních prostředků, které zvýhodňováním určitých podniků nebo určitých odvětví výroby narušují soutěž nebo hrozí narušením soutěže, pokud nepříznivě ovlivňují obchod mezi členskými státy.*

V období po vstupu ČR do EU se poskytování veřejné podpory řídí zákonem č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory, ve znění pozdějších předpisů.

Výše uvedenou definici existence veřejné podpory (tzv. „state aid“) lze rozdělit do čtyř podmínek:

1) *Musí být poskytována státem nebo ze státních prostředků:*

Musí jít o veřejné zdroje, které zahrnují veškeré zdroje, které jsou administrovány členským státem prostřednictvím národních, regionálních nebo místních institucí, případně i jinými subjekty, které byly zřízeny nebo jsou kontrolovány státem.

Poskytovatel je orgán státu či organizace, která hospodaří se státními prostředky.

2) *Musí porušovat nebo hrozit porušením hospodářské soutěže:*

Postačí potencionální hrozba narušení hospodářské soutěže.

3) *Musí zvýhodňovat určité podniky nebo určitá odvětví výroby:*

Výhodou se zde myslí jakýkoli prospěch, který by příjemce nezískal za běžných tržních podmínek. Forma výhody může být jakákoliv. Právo EU nezná taxativní výčet forem veřejné podpory.

„Podnikem“ podle práva EU je jakýkoli subjekt bez ohledu na právní status či způsob financování vyvíjející ekonomické aktivity, a to nejen ty, jejichž předmětem je vytvářet zisk, ale i ty, jejichž, dotčená činnost by mohla zisk vytvářet. Do „podniku“ je zahrnut soukromý i veřejný sektor.

Z veřejné podpory je tak vyloučena jakákoliv podpora jednotlivcům.

4) *Musí poškozovat obchod mezi členskými státy:*

Podmínka vlivu podpory na obchod mezi členskými státy je téměř vždy naplněna, neboť existuje jen velmi málo činností, které nejsou a nemohou mít přeshraniční dopad. Tato podmínka nemusí být naplněna tehdy, kdy se jedná o velmi lokalizované aktivity.

Veřejnou podporu zakládá pouze opatření, které kumulativně splňuje všechny výše uvedené znaky. Taková podpora je neslučitelná se společným trhem a tedy zakázaná.

Obecný zákaz poskytování veřejné podpory však připouští výjimky, které jsou základním způsobem vymezeny přímo ve Smlouvě ES a které jsou dále specifikovány v prováděcích předpisech EU.

Datum vydání: 11. 06. 2012	V 06 MP VP 6.5	Stránka 7 z 18
-------------------------------	-----------------------	----------------

2 Veřejná podpora ve vztahu k projektům financovaným ze zdrojů EU

Pro veřejnou podporu ve vztahu k projektům financovaným ze zdrojů EU platí, že projekty financované ze zdrojů EU:

- 1) nesmí zakládat veřejnou podporu,
- 2) pokud veřejnou podporu zakládají, musí být povoleny na základě aplikace výjimek ze zákazu veřejné podpory (tzv. blokové výjimky),
- 3) pokud veřejnou podporu zakládají a nelze podporu zařadit pod režim povolených výjimek, potom není možné poskytnutí podpory bez získání souhlasu Evropské komise, tzv. **notifikace**,
- 4) ve všech ostatních případech nelze žádnou podporu projektům financovaným ze zdrojů EU poskytnout.

Výše dotace se odvíjí od toho, zda projekt zakládá či nezakládá veřejnou podporu.

V případě, že oblast či podoblast podpory vyžaduje notifikaci ze strany Evropské komise, budou výzvy k předkládání projektových žádostí na tyto oblasti a podoblasti podpory vyhlášeny řídicím orgánem až po schválení notifikace.

2.1 Projekty nezakládající veřejnou podporu

U projektů nezakládajících veřejnou podporu může výše podpory ze strukturálních fondů (ERDF) dosáhnout až 85 % celkových způsobilých výdajů projektu. Projekty nezakládající veřejnou podporu však mohou vytvářet příjmy ve smyslu čl. 55 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti.

2.2 Projekty zakládající veřejnou podporu

Poskytnutí dotace (nebo jiné výhody) jednomu podniku ve smyslu práva EU, obvykle naruší nebo hrozí narušením hospodářské soutěže v daném odvětví.

O veřejnou podporu se jedná, jsou-li následující podmínky naplněny současně:

- 1) podpora je poskytnutá z veřejných prostředků;
- 2) udělení podpory přináší výhodu pro daný podnik;
- 3) podpora je selektivní – zvýhodňuje určité podniky nebo odvětví výroby;
- 4) podpora ovlivní obchod mezi členskými státy (zde se hledí na to, zda v dané oblasti existuje tzv. relevantní trh a dalším hlediskem je ovlivnění obchodu mezi členskými státy).

U projektů zakládajících veřejnou podporu bude poskytována veřejná podpora zejména v následujících úrovních:

- a) podpora poskytovaná v souladu s pravidlem de minimis (dle Nařízení komise č. 1998/2006, o použití čl. 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu de minimis

Datum vydání: 11. 06. 2012	V 06 MP VP 6.5	Stránka 8 z 18
-------------------------------	-----------------------	----------------

- b) podpora poskytovaná v souladu s obecným nařízením o blokových výjimkách (dle Nařízení EK č. 800/2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem.

Poskytnutá veřejná podpora nesmí překročit limity podpory stanovené v Regionální mapě intenzity veřejné podpory pro období 2007-13. Dne 1. 1. 2007 nabyla účinnosti Pravidla pro národní regionální pomoc č. 2006/C 54/08 na léta 2007-2013, která nově stanovují maximální intenzitu veřejné podpory. V souvislosti s Pravidly se bude v České republice uplatňovat nová regionální mapa schválená Evropskou komisí.

Regionální mapa intenzity veřejné podpory - určuje maximální míru veřejné podpory (procento z vhodných investičních nákladů), která může být investorovi poskytnuta v daném regionu soudržnosti NUTS II. Pro NUTS II Střední Morava je to obecně 40%. Malé podniky mohou obdržet maximální míru veřejné podpory zvýšenou o 20%, střední podniky o 10%.

2.3 *De minimis*

Je podporou malého rozsahu. Rozhodné období pro počítání stropu *de minimis* je stanovena na období 3 let, ve smyslu fiskálních roků používaných k daňovým účelům. Základní hranice u *de minimis* je stanovena na 200 tisíc eur pro jeden podnik za období 3 fiskálních let.

Opatření *de minimis* není v užším slova smyslu povolenou výjimkou ze zákazu poskytování veřejné podpory, protože poskytnuté podpory do výše administrativně stanovené hranice nespĺňují základní znaky veřejné podpory, a to ohrožení nebo poškození obchodu mezi členskými státy a ohrožení nebo poškození hospodářské soutěže. Proto nezakládají veřejnou podporu.

Podpora *de minimis* nesmí být použita na:

- podpory na činnosti spojené s vývozem do třetích zemí nebo do členských států zejména podpory přímo spojené s vyváženým množstvím, na vytvoření a provoz distribuční sítě nebo jiné běžné výdaje související s vývozní činností
- podpory závislé na užití domácích produktů na úkor dovážených produktů
- podpory udělené podnikům v obtížích

Bude-li poskytnuta v rámci ROP Střední Morava podpora *de minimis* musí, být příslušný podnik informován poskytovatelem podpory o charakteru podpory *de minimis* a musí být od něj vyžádány úplné údaje o podpoře *de minimis*, kterou podnik během posledních 3 let získal.

Překročí-li celková částka podpory poskytnutá podle určitého opatření podpory tento strop, nelze v době poskytnutí podpory ani v podějším období využít právní výhody plynoucí z nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ani část celkové částky podpory, která tento strop nepřekračuje. V takovém případě nelze využít výhodu plynoucí z tohoto nařízení pro opatření podpory ani v době, kdy je podpora poskytnuta, ani k žádnému pozdějšímu okamžiku.

Záznamy týkající se určitého režimu podpory *de minimis* se archivují po dobu 10 let ode dne, kdy byla podle tohoto režimu udělena poslední individuální podpora, nejméně však do 31. 12. 2021.

Podporu v rámci opatření *de minimis* nelze použít tzv. kumulativně, tj. na shodné způsobitelné výdaje spolu s dalšími blokovými výjimkami, za předpokladu, že by došlo k překročení míry podpory pro danou výjimku).

Datum vydání: 11. 06. 2012	V 06 MP VP 6.5	Stránka 9 z 18
-------------------------------	-----------------------	----------------

V rámci některých oblastí podpory ROP Střední Morava nelze vyloučit, že nastane situace tzv. přenášení podpory *de minimis* prostřednictvím projektu na jiné subjekty (podniky) než je příjemce podpory z ROP Střední Morava. Příjemce je v takovém případě považován za poskytovatele podpory jiným subjektům.

Důsledkem toho vzniká příjemci podpory z ROP Střední Morava povinnost sdělit podniku, který má být zvýhodněn, přesnou částku podpory a upozornit ho na charakter *de minimis* podpory s výlučným odvoláním na uvedené na Nařízení uvedené výše.

Současně příjemce podpory z ROP Střední Morava ověří, zda podpora *de minimis* není poskytována podniku v obtížích a zda poskytnutím nedojde k překročení hranice podpory *de minimis* (tj. 200 tisíc eur během 3 let).

Zároveň je příjemce podpory z ROP Střední Morava povinen evidovat takto poskytované podpory *de minimis*.

Podpora *de minimis* nesmí být poskytnuta na kvantifikovatelné proexportní aktivity, lze však podpořit uvádění nových produktů na nové trhy.

2.4 Regionální podpora

Evropská komise přijala dne 6. 8. 2008 Nařízení EK č. 800/2008¹, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách). Nařízení bude použito na režimy podpory, které vstoupí v platnost nebo jejichž provádění je zahájeno po 29. 8. 2008. Míra spolufinancování z prostředků EU se vztahuje pouze ke způsobilým výdajům, které jsou mapou regionální podpory stanoveny pro region soudržnosti Střední Morava obecně na 40%. Malé podniky mohou obdržet maximální míru veřejné podpory zvýšenou o 20%, střední podniky o 10%.

V případě, že se podpora vypočítává na základě hmotných nebo nehmotných investičních nákladů nebo na základě převzetí nákladů v případě převzetí podniků, musí příjemce poskytnout finanční příspěvek ve výši alespoň 25 % způsobilých nákladů, buď z vlastních zdrojů, nebo prostřednictvím externího financování, a to ve formě, která neobsahuje žádnou veřejnou podporu. V případě, že maximální intenzita podpory schválená podle vnitrostátní mapy regionální podpory dotyčného členského státu, případně zvýšená v souladu s odstavcem 4, přesahuje 75 %, je finanční příspěvek příjemce odpovídajícím způsobem snížen.

O jaký typ podniku se jedná, uvede žadatel v „Prohlášení žadatele pro stanovení horní hranice veřejné podpory“ v **přílohách č. 1 a 2** tohoto metodického pokynu **Charakteristika žadatele o veřejnou podporu**. Žadatel zde podepíše pouze to prohlášení, které se ho týká.

Obecně platí, že regionální podporu je nutné poskytovat na základě víceodvětvového režimu podpory, který je nedílnou součástí regionální rozvojové strategie s jednoznačně definovanými cíli. V rámci takového režimu mohou mít příslušné orgány právo stanovit priority investičních projektů podle jejich významu pro daný region.

Podmínky platné pro investiční podporu:

Aby byly náklady považovány za způsobilé, investice musí sestávat z:

- 1) investice do hmotného a nehmotného majetku v souvislosti se:
 - a) založením nové provozovny;
 - b) rozšířením stávající provozovny;

¹ Blíže dále k regionální podpoře viz Pokyny k regionální podpoře na období 2007 - 2013 č. 2006/C 54/08

Datum vydání: 11. 06. 2012	V 06 MP VP 6.5	Stránka 10 z 18
-------------------------------	----------------	-----------------

- c) rozšířením výrobního sortimentu provozovny o nové, dodatečné výrobky;
- d) zásadní změnou celkového výrobního postupu stávající provozovny

nebo

- 2) nabytí kapitálového majetku přímo spojeného s provozovnou. V případě, že provozovna byla uzavřena nebo by byla uzavřena, pokud by nedošlo k jejímu odkoupení, a tento majetek odkoupil nezávislý investor, v případě převedení malého podniku v rámci rodiny původního vlastníka nebo původních vlastníků nebo jeho převod na zaměstnance se podmínka, že majetek musí odkoupit nezávislý investor, nepoužije.

Nehmotný majetek musí splňovat tyto podmínky:

- a) musí se používat výhradně v podniku, který je příjemcem podpory,
- b) musí se s ním nakládat jako s umořitelnými aktivy,
- c) musí být pořízen od třetích stran za tržních podmínek,
- d) v případě investiční podpory pro malé a střední podniky musí být zahrnuty do majetku podniku alespoň po dobu tří let; v případě regionální investiční podpory musí být veden na straně aktiv podniku a zůstat v provozovně, která je příjemcem podpory, v případě malých a středních podniků po dobu nejméně 5 let nebo 3 let.

Hmotným majetkem se rozumí aktiva vztahující se k pozemkům, budovám a k závodu/strojnímu zařízení. V případě převzetí provozovny je nutné brát v úvahu pouze náklady vynaložené na zakoupení majetku od třetích stran, a to za předpokladu, že transakce proběhla za tržních podmínek.

Výdaje na pozemky, budovy, závod/strojní zařízení (v odvětví dopravy nejsou pro podporu počátečních investic způsobilé výdaje na nákup dopravního zařízení – movitého majetku) jsou způsobilé pro podporu na počáteční investice.

S výjimkou malých a středních podniků a převzetí provozovny musí být nabytý majetek nový.

V případě převzetí je třeba odečíst majetek, na jehož pořízení byla již dříve poskytnuta podpora.

Nehmotným majetkem se rozumí aktiva vzniklá převodem technologie formou nabytí patentových práv, licencí, know-how nebo patentem nechráněných technických znalostí.

U malých a středních podniků je možné vždy zohlednit v plné výši náklady na nehmotné investice prostřednictvím převodu technologie formou nabytí patentových práv, licencí, know-how nebo patentem nechráněných technických znalostí. U velkých společností jsou tyto náklady způsobilé pouze do výše 50 % celkových způsobilých investičních výdajů na projekt.

Investice na obnovu, které nesplňují některou z uvedených podmínek, nejsou proto pod tento pojem zahrnuty.

Výše vymezené počáteční investice u oblasti podpory **cestovnímu ruchu** musí být realizovány v následujících podnikatelských činnostech souvisejících s cestovním ruchem:

- a) ubytování,

Datum vydání: 11. 06. 2012	V 06 MP VP 6.5	Stránka 11 z 18
-------------------------------	-----------------------	-----------------

- b) stravování a pohostinství;
- c) činnosti cestovních agentur a kanceláří a jiné rezervační a související činnosti;
- d) tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti;
- e) činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení;
- f) sportovní, zábavní a rekreační činnosti.

Je důležité zajistit, aby regionální podpora měla skutečný **pobídkový účinek k investování**, k němuž by v podporovaných oblastech jinak nedošlo. Podporu lze tedy poskytnout pouze na základě tohoto režimu podpory, jestliže:

- a) příjemce podal žádost
- b) orgán odpovědný za provádění režimu podpory písemně a na základě podrobného ověření potvrdil, že projekt ještě před zahájením prací na projektu v zásadě vyhověl podmínkám způsobilosti stanoveným v režimu podpory.

Za účelem zajištění skutečného a trvalého příspěvku investice k rozvoji regionu (**udržitelnost projektu**), je nutné regionální investiční podporu podmínit požadavkem, aby předmětná investice zůstala v daném regionu nejméně po dobu 5 let (příp. 3 let, je-li příjemce dotace malým nebo středním podnikatelem) ode dne finančního ukončení projektu.

Případné upřesnění pojmů je uvedeno v MP Způsobilé výdaje

Blokové výjimky dle Nařízení EK č. 800/2008 se bude využívat při poskytnutí dotace na projekty zakládající veřejnou podporu, ovšem splňující všechny podmínky stanovené tímto nařízením, tj. investice na počáteční investice.

Při účinnosti nového Nařízení EK č. 800/2008 se uplatní stejná terminologie jako u Nařízení EK č. 1628/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní podporu, které Nařízení EK č. 800/2008 předcházelo. Navíc řídicí orgán ROP SM dne 16. ledna 2008 Evropské komisi oznámil pod č.j. XR1/2008 režim podpory dle Nařízení EK č. 1628/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní podporu. Poskytování vnitrostátní regionální investiční veřejné podpory z ROP SM se tedy započalo v režimu uvedeného Nařízení EK č. 1628/2008. Dle čl. 66 Preambule nového Nařízení č. 800/2008 je výslovně uvedeno „...*po zrušení nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 by mělo být možné nadále provádět stávající režim regionální investiční podpory, které byly vyňaty, za podmínek stanovených tímto nařízením*“. Z uvedeného vyplývá, že je možné nadále poskytovat režim v souladu s nařízením č. 1628/2006.

Na základě uvedeného je nutné objasnit následující pojmy:

a) **zahájení prací na projektu:**

- V článku 5 nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu (dále jen „nařízení“) je upravena podmínka „nezbytnosti podpory“. V odst. 1 tohoto článku je mj. uvedeno, že „tímto nařízením jsou vyňaty pouze takové podpory poskytnuté v rámci režimů regionální investiční podpory, kdy před zahájením práce na projektu příjemce předložil vnitrostátním a regionálním úřadům žádost o poskytnutí podpory, a ve vztahu k žádostem předloženým po 1. lednu 2007 orgán odpovědný za správu těchto režimů písemně potvrdil, s výhradou konečného výsledku podrobného prověření, že projekt splňuje podmínky způsobilosti vymezené v režimu. V případě, že práce je zahájena dříve, než jsou splněny požadavky stanovené tímto článkem, není celý projekt způsobilý k poskytnutí regionální podpory.“

Datum vydání: 11. 06. 2012	V 06 MP VP 6.5	Stránka 12 z 18
-------------------------------	-----------------------	-----------------

- V článku 2 odst. 1 nařízení je pak stanoveno, že „zahájením prací“ se rozumí buď zahájení stavebních prací, nebo první právně závazný příslib objednávky zařízení s výjimkou předběžných studií proveditelnosti, podle toho, co nastane dříve.
- Jak z výše uvedeného vyplývá, je určení okamžiku „zahájení prací na projektu“ stěžejní nejen pro určení způsobilosti výdajů podpořeného projektu, ale pro samotné rozhodnutí, zda je možné projektu regionální investiční podporu poskytnout.
- K výkladu **zahájení stavebních prací** (start of construction work), zejména u projektů, jejichž předmětem je rekonstrukce či revitalizace určité nemovitosti, popř. dostavba či přístavba, si je řídicí orgán vědom obtížnosti prokázat žadateli, že by byl schopen danou investici (např. dostavbu a vybavení budovy) realizovat sám, když už kdysi zahájil na budově určité rekonstrukční či stavební práce. Příkladem by mohlo být např. město, které má v majetku zchátralý objekt, provede na objektu pouze nutné záchranné práce, a nyní, když zjistí možnost financování z Regionálního operačního programu, rozhodne se dokončit rekonstrukci budovy. Jiným příkladem pak může být podnikatel, který se rozhodl postavit např. hotel, avšak dojdou mu finanční prostředky a postaví pouze hrubou stavbu a nyní chce žádat o dotaci z ROP.
- Pro řídicí orgán ROP SM se v případě zahájení stavebních prací nebude opírat ani o stavební povolení. Bude tento institut brát pouze jako pomocné vodítko, nikoliv však u každého projektu. U některých projektů je využití stavebního povolení jako určujícího faktoru zahájení stavebních prací dokonce zcela nevhodné. Tak např. žadatel koupil komplex budov (např. bývalá kasárna či bývalá továrna), projektovou dokumentaci a stavební povolení má na celý komplex, chtěl by žádat o dotaci pouze na přestavbu jedné části komplexu, přičemž pokud by bylo vodítkem stavební povolení, měl by „zablokovány“ i stavební práce na ostatních částech objektu, byť na tyto objekty žádnou podporu nežádá. Obdobným příkladem je případ, kdy žadatel koupil rozestavěnou budovu, kterou chce dostavět a vybavit a využije pro dostavbu existující stavební povolení, ovšem sám stavební práce ještě nezahájil. Tyto nastíněné varianty jsou pro nás v pořádku.
- Z výše uvedených důvodů se kloníme k závěru posuzovat zahájení stavebních prací na projektu vždy pouze ve vztahu ke stavebním pracím, které jsou prováděny v rámci projektu a jež jsou zahrnuty v rozpočtu projektu.
- Přípustné jsou pro řídicí orgán ROP SM rekonstrukce a dobudování staveb, kdy v projektu, který nám bude předložen, bude patrná změna účelu stavby, tzn.?
- Řídicí orgán ROP SM nepovažuje za zahájení prací na projektu natažení inženýrských sítí v pozemku pod budoucí stavbu, která je předmětem projektu. Tyto zpravidla v mnoha případech totiž již bývají zajištěny.
- Nepřípustná je pro řídicí orgán varianta, kdy žadatel rozestavěl budovy do fáze např. základů či prvního metru obvodového zdíva, a poté se rozhodl na dostavbu požádat o poskytnutí dotace. Z tohoto řídicí orgán ROP SM usuzuje, že zde je žadatel evidentně schopen zafinancovat projekt sám a zahájil již práce na projektu.

b) pojem „PROJEKT“:

- Před obdržení sdělení řídicího orgánu o přijatelnosti projektu by žadatel o dotaci neměl zahájit práce na projektu. Co je míněno pojmem „projekt“ není nikde v nařízení vysvětleno. Bližší upřesnění tohoto pojmu je obsaženo pouze v bodě 16 preambule nařízení, který stanoví: „Je důležité zajistit, aby regionální podpora motivovala k investicím, k nimž by jinak v dotovaných oblastech nedošlo, a povzbudila tak rozvoj nových činností. Před zahájením prací na podporovaných projektech by příslušné orgány měly písemně potvrdit, že projekt na první pohled splňuje požadavky způsobilosti“. Pro přesnější pochopení je vhodnější vycházet z anglického znění nařízení, které stanoví „Before the **start of work on the aided project**, the responsible authorities should therefore confirm in writing that the project *prima facie* meets the conditions of eligibility“. Doslovný překlad anglického znění tedy znamená

Datum vydání: 11. 06. 2012	V 06 MP VP 6.5	Stránka 13 z 18
-------------------------------	-----------------------	-----------------

„zahájení prací na projektu, kterému je poskytnuta podpora“. Z tohoto lze dovozovat, že v případě Regionálních operačních programů, nesmí žadatel zahájit práce na projektu, na jehož realizaci žádá dotaci z rozpočtu Regionální rady, a to ať už se jedná o výdaje způsobilé či nezpůsobilé.

- V souvislosti s **nákupem pozemku** docházíme k závěru, že žadatel zahájil práce na projektu nabytím účinnosti kupní smlouvy nebo smlouvy o smlouvě budoucí kupní na nákup nemovitosti (pozemku nebo stavby), pouze pokud výdaje na nákup nemovitosti zahrnul do rozpočtu projektu – ať už do způsobilých či nezpůsobilých výdajů projektu. Pokud výdaj na nákup nemovitosti vůbec v rozpočtu nefiguruje, nezahájil práce na projektu.

c) Pojem „první právně závazný příslib objednávky zařízení“

- V anglickém znění nařízení je použito slovní spojení „*the first legally binding commitment to order equipment*“, což v překladu znamená „**první právně závazný závazek objednat zařízení**“. Ve slovníku Merriam-Webster's Dictionary od Law je pojem „commitment“ vykládán jako „an agreement or promise to do something in the future; *especially* : a promise to assume a financial obligation at a future date“, (tj. dohoda nebo příslib učinit něco v budoucnosti; zvláště příslib převzít k určitému datu finanční závazek).
- V tomto případě je stěžejní určit, jaký právní úkon je příslibem (závazkem) objednávky, a to takovým příslibem, který je právně závazný, tj. vynutitelný, vymahatelný u obecného soudu. Za takovýto právní úkon je bezpochyby považováno uzavření smlouvy, resp. nabytí účinnosti smlouvy, a to i smlouvy o smlouvě budoucí. Za první právně závazný příslib objednávky zařízení ovšem nelze požadovat např. pouhé složení kauce na nákup nemovitosti.
- Plnění objednávaná v rámci projektů předkládaných do ROP musí být ovšem, až na výjimky stanovené zákonem, realizována na základě zadávacího řízení dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, nebo na základě Pokynů pro zadávání veřejných zakázek vydaných příslušnou Regionální radou. V této souvislosti je tedy nutné určit, zda smlouva na realizaci předmětu veřejné zakázky je skutečně tím *prvním* právně závazným příslibem, či zda uzavření smlouvy předchází jiný právní úkon činěný v rámci zadávacího řízení, který je tím *prvním* právně závazným příslibem.
- *Zadáním veřejné zakázky* se rozumí rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky a uzavření smlouvy s vybraným uchazečem, uskutečněné v zadávacím řízení. Zadáním veřejné zakázky nejde proto rozumět „pouhé“ rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky, ale i uzavření smlouvy na veřejnou zakázku. Proces zadání veřejné zakázky se tedy uskutečňuje ve dvou fázích. V první fázi vydá zadavatel rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky, čímž je zadávací řízení uzavřeno. Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky je specifickým úkonem zadavatele v kontraktačním procesu, jímž zadavatel rozhoduje o tom, se kterým z uchazečů bude za standardních podmínek uzavřena smlouva, avšak není ještě akceptací návrhu smlouvy na realizaci předmětu veřejné zakázky. Okamžikem doručení oznámení o výběru nejvhodnější nabídky vybranému uchazeči však vzniká tomuto uchazeči legitimní očekávání, že s ním bude uzavřena smlouva a zadavateli vzniká povinnost akceptovat návrh smlouvy a smlouvu uzavřít (kontraktační povinnost), která je v některých případech prolomena možností zrušit zadávací řízení. Zrušení zadávacího řízení je možné jen na základě zákonných důvodů, ovšem v případě jednacího řízení bez uveřejnění a zjednodušeného podlimitního řízení z libovůle zadavatele. V případě sektorového zadavatele je možné zrušit zadávací řízení také tehdy, pokud si to zadavatel vymíní v zahájení zadávacího řízení.
- Je tedy zřejmé, že rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky není prvním právně závazným příslibem objednávky, nicméně doručení oznámení o výběru

nejvhodnější nabídky už by tímto příslibem mohlo být. Uzavření smlouvy o dílo však tímto okamžikem je zcela určité.

– Pod **pojmem „zařízení“** spadá:

1. hmotný majetek (věci movité a nemovité)
2. nehmotný majetek (předměty průmyslových práv a práva duševního vlastnictví, know-how)

Pod pojem **„zařízení“** nespadají:

1. služby
2. znalecké posudky (např. na ocenění nemovitosti) a jiné odborné posudky

2.5 **Institut obecného hospodářského zájmu**

Jde o situaci, kdy je třeba zajistit **určité služby ve veřejném zájmu**, na jejichž financování se podílí veřejné rozpočty s cílem zabezpečit poskytování těchto služeb. Musí být naplněny tyto podmínky²:

- 1) musí existovat jasně definovaný závazek veřejné služby (pověření);
- 2) kompenzace (tzv. vyrovnávací platba) musí být stanovena na základě transparentních a objektivních ukazatelů;
- 3) výše kompenzace musí být omezena rozsahem nezbytným k pokrytí nákladů vynaložených výlučně za účelem poskytnutí veřejné služby;
- 4) náklady musí odrážet chování efektivně fungující společnosti.

V případě **služeb obecného zájmu** se nejedná o klasické služby poskytované na trhu, ale o služby, které se vyznačují svým zvláštním charakterem. Tyto služby jsou obvykle zajišťovány státem, kraji či obcemi ve veřejném zájmu (tzn. v zájmu veřejnosti) a specifickým znakem těchto služeb je fakt, že pokud by nebyly finančně podporovány veřejnými subjekty, nebyly by poskytovány na trhu vůbec nebo by byly poskytovány v nižší kvalitě či rozsahu. Opodstatněnost finanční podpory služeb obecného zájmu ze strany veřejných subjektů vychází z tržního selhání v oblasti nabídky těchto služeb.

Služby obecného hospodářského zájmu jsou podskupinou služeb obecného zájmu (těmi jsou např. zdravotnické služby, sociální služby apod.). Jejich označení vypovídá o faktu, že mají hospodářskou (resp. ekonomickou) povahu.

Ekonomický rys **služby obecného hospodářského zájmu** se vztahuje na povahu činnosti a nikoli její zájem, resp. cíl. Z toho vyplývá, že i některé služby v sociální oblasti mohou být pojímány jako **služby obecného hospodářského zájmu**. Na služby, které mají ekonomickou povahu, se vztahují soutěžní pravidla a tedy i pravidla veřejné podpory.

Dne 20. 12. 2011 Evropská komise přijala nové právní předpisy regulující poskytování vyrovnávací platby za výkon služeb obecného hospodářského zájmu, které nahrazují původní předpisy tzv. altmarského balíčku z roku 2005:

- Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „**Rozhodnutí Komise 2012/21/EU**“)

² rozsudek Evropského soudního dvora (dnes Soudního dvora Evropské unie) ve věci **Altmark (C-208/00)**. V tomto rozhodnutí soud stanovil 4 kumulativní podmínky, za jejichž splnění kompenzace (vyrovnávací platba) nepředstavuje zvýhodnění pro provozovatele služeb obecného hospodářského zájmu.

Datum vydání: 11. 06. 2012	V 06 MP VP 6.5	Stránka 15 z 18
-------------------------------	-----------------------	-----------------

- Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (dále jen „**Rámec EU 2012/C 8/03**“)
- Sdělení Komise o použití pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „**Sdělení Komise 2012/C 8/02**“)

Rozhodnutí Komise 2012/21/EU uvádí následující limity při provozování služeb obecného hospodářského zájmu:

- obecný roční limit vyrovnávací platby činí max. 15 mil. EUR
- nemocnice a podniky poskytující sociální služby limit vyrovnávací platby omezen nemají
- pro letiště platí za předcházející 2 roky max. 200 000 cestujících ročně
- pověření max. na 10 let

Pokud jsou splněny podmínky **Rozhodnutí Komise 2012/21/EU**, je kompenzace považována za veřejnou podporu slučitelnou s vnitřním trhem automaticky, bez nutnosti oznámení Komise. V případě, že vyrovnávací platba nesplňuje mezní hodnoty stanovené v **Rozhodnutí Komise 2012/21/EU**, je možné využít **Rámce EU 2012/C 8/03**. V tomto případě je však nutné notifikovat opatření Evropské komisi, která bude posuzovat slučitelnost s vnitřním trhem s ohledem na podmínky v **Rámci EU 2012/C 8/03** uvedené.

V odvětví pozemní dopravy se u služeb obecného hospodářského zájmu nadále použije výlučně **nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007** ze dne 23. 10. 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70.

Dne 25. 4. 2012 Evropská komise přijala dále **Nařízení Komise (EU) č. 360/2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udělenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu**, podle něž nesmí celková částka podpory de minimis udělená jednomu podniku poskytujícímu služby obecného hospodářského zájmu v žádném tříletém období přesáhnout **částku 500 000 EUR**. Tímto právním předpisem se výrazně navyšuje obecný limit podpory de minimis pro podniky pověřené k výkonu služby obecného hospodářského zájmu.

3 Slučitelnost podpor

Podpora poskytnutá projektu v rámci ROP Střední Morava není slučitelná s podporou poskytnutou na týž projekt z jiného dotačního programu České republiky. To neplatí o příspěvcích ze státního rozpočtu, krajů a obcí, které přímo souvisejí s finančním plánem projektu, tzn. jsou-li poskytnuty na spolufinancování projektu a také u projektů spolufinancovaných ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

Podporu vyňatou Nařízením EK č. 800/2008 lze kumulovat s další státní podporou vyňatou podle tohoto nařízení, pokud se tato opatření podpory týkají různých vyčíslitelných způsobilých nákladů.

Podporu vyňatou Nařízením EK 800/2008 nelze kumulovat s další státní podporou vyňatou tímto nařízením nebo podporou de minimis splňující podmínky stanovené v nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 [26], nebo s jiným financováním Společenstvím ve vztahu ke shodným – částečně či plně se překrývajícím – způsobilým nákladům, pokud by taková kumulace vedla

Datum vydání: 11. 06. 2012	V 06 MP VP 6.5	Stránka 16 z 18
-------------------------------	-----------------------	-----------------

k překročení nejvyšší intenzity podpory nebo částky podpory platné pro danou podporu podle tohoto nařízení.

Příjemce dodržování tohoto závazku potvrzuje svým podpisem ve Smlouvě o poskytnutí dotace na individuální projekt, ve Smlouvě o poskytnutí dotace.

4 Veřejná podpora a způsobilé výdaje

Způsobilé výdaje jsou ve specifickém vztahu k otázce veřejné podpory. Z hlediska přímé aplikovatelnosti je *problematika veřejné podpory nadřazená problematice způsobilosti výdajů*. Povinnost respektovat veřejnou podporu vyplývá přímo ze článku 87 Smlouvy o založení ES. Pravidla veřejné podpory jsou určující pro definování množiny způsobilých výdajů a mají horizontální působnost. Veškerá pravidla upravující konkrétní podmínky čerpání finančních prostředků z Fondů EU jsou v důsledku toho upřesňujícími pravidly, která jen dále zachovávají nebo zpřísňují omezení pro poskytování podpor. Způsobilým výdajem může být jen takový náklad projektu, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu. Náklad projektu, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu, nicméně nemusí být způsobilým výdajem.

Pro projekty zakládající veřejnou podporu platí, že za počáteční datum způsobilosti výdajů je považováno datum, kdy žadatel obdrží oznámení o schválení projektové žádosti k dopracování, kde je písemně potvrzeno, že projekt splňuje podmínky způsobilosti vymezené podmínkami pro regionální investiční podporu s výhradou konečného výsledku podrobného prověření dle Nařízení Komise č. 800/2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách).

Jedině Evropská komise může, po podrobném prověření projektů zakládajících veřejnou podporu ve smyslu Nařízení Komise č. 800/2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES, prohlásit určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách).

Obdržením písemného potvrzení, že projekt splňuje podmínky způsobilosti vymezené podmínkami pro vnitrostátní regionální investiční podporu, nevzniká žadateli nárok na schválení projektu ani na poskytnutí dotace.

Blíže se problematice způsobilých výdajů věnuje Metodický pokyn – Způsobilé výdaje.

5 Projekty vytvářející příjmy

Projekt vytvářející příjmy je definován v čl. 55 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti. Obecně se dá říci, že projektem vytvářejícím příjmy se rozumí jakýkoliv projekt nezakládající veřejnou podporu, ovšem zahrnující investici do infrastruktury, za jejíž používání se účtují poplatky hrazené přímo uživateli, nebo jakýkoliv projekt nezakládající veřejnou podporu, ovšem zahrnující prodej nebo pronájem pozemků či budov nebo jakékoli jiné poskytování služeb za úplatu. Při podání žádosti o pomoc z fondů EU se způsobilé výdaje snižují o tyto příjmy, pokud jsou známy, nejpozději však v okamžiku podání poslední žádosti o platbu, a to u projektů, jejichž celkové náklady (tj. součet způsobilých a nezpůsobilých výdajů) přesahují 1.000.000,- EUR, a to při kurzu, který byl vyhlášen Evropskou centrální bankou k datu schválení projektu Výborem Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava. To znamená, že u projektů, jejich celkové výdaje nepřekročí 1 000 000 EUR, nebudou mít dosažené příjmy projektu žádný vliv na výši dotace. Pravidla

Datum vydání: 11. 06. 2012	V 06 MP VP 6.5	Stránka 17 z 18
-------------------------------	-----------------------	-----------------

pro projekty vytvářející příjmy se neaplikují na projekty podléhající pravidlům o veřejné podpoře ve smyslu čl. 87 Smlouvy o založení ES.

U pronájmu, prodeje a jakéhokoli jiného přímého poskytování služeb je třeba dbát na transparentnost a transakce musí proběhnout za tržních podmínek, aby se zabránilo přenosu veřejné podpory.

Bližší se uvedené problematice věnuje Metodický pokyn – Projekty vytvářející příjmy.

Přílohy:

Příloha č. 1: Charakteristika žadatele o veřejnou podporu – prohlášení žadatele - malého podniku, pro stanovení horní hranice veřejné podpory, pokud se nejedná o partnerské a propojené podniky

Příloha č. 2: Charakteristika žadatele o veřejnou podporu – prohlášení žadatele - malého podniku středního podniku a velkého podniku pro stanovení horní hranice veřejné podpory, jedná li se o partnerský a propojený podnik dle doporučení Komise 2003/361/ES

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Partner pro váš rozvoj